

Erdélyi Híradó

Szombaton, November 27-dikén (11/27) 1830

Spanyolország—Nagybritannia—Frantziaország—Belgaország—Austria
Nemzeti Társalkodó 48-dik Szám.

SPANYOLORSZÁG

Mádrid, oct. 25.—A' Savoye (5-dik endes) regement' Obesterét, mely innen zelött egynehány nappal indult-ki. Sarossa-felé, nem messze ide a' városhoz, a- yon lötték saját katonái; kik osztán elszédvén, alig tudtak közülnök egynehány szá- at zászlójok alá vissza-szedni. Azt mond- ik, hogy ennek oka az Obester' mód nél- ül nagy keménysége volt volna. — A' Ma- istratus nagy pompázásokhoz készül azon- apra, mellyen a' Királyné gyermekágy- ól kikél. A' városházánál olyan vendé- eskedő bál-szobát építenek, mely 200 ezer- ankba kerül. Bikaviadal, concert, tántz- at. a' piatzokon mind elő-fordul, van pénz- ntig, tsak a' Vales-ek járnak 100 helyett 0-en alól. — Espanna Gróf, a' konstitú- ziósök' betsapásáról beküldött tudósítá- sán, egy helyen ezt mondja: Ha ez így fog- ienni; megtanítom én a' Prefektust a' maga' fő-városában, Perpignanban.

A' konstitúziós Spanyolok' dolga, vagy- osszúl, vagy sehogy-se megyen; egymást- rik felöllök az egymást felforgató tudó- tások. A' frantzia lavirozó országlószék- minden szerentsétlenséggeknek az oka; mivel' a' Ministerium' parantsolatja mi- t voltak kéntelenek készületlenül men- i-be Spanyolországba. — Egy Levél, O- ronból, oct. 26-dikán, ezt mondja: "Teg-

nap-este, midőn szekereinket fegyvere- inkel és bagágiánkal Saranzba elküldöttük; letartóztatta azokat, és le rakodtatta a' Gens d' armerie. Elvettek tőlünk mindent, 's letették a' városházánál, a' népkatona- ság' őrizete alá. Legkegyetlenebb dolog- volt az, hogy az Al-Prefektus, ki hagyta- velünk adatni pénzünket, a' nélkül hogy- tsak egy szót szóllott volna, 's mikor osz- tán, a' költséget megtettük, mindent el- szedettet. Nem volt neki semmi oka az- elvevésre, mert 10 órannyira voltak hol- mink a' határszéltől. Az az ellentállás, mely- lyet mi a' Tisztviselők' részéről szenvedünk a' legigasságtalanabb és a' legalatsonyabb a' világon, sőt a' tolvajsággal vetekedik; mert, minek lehetne egyébnek nevezni az- ő' magok viseletjeiket? Látták ők, hogy mi- ezen jószágokat vásároltuk; tudják, hol- tsináltattuk a' köntösöket; de még javál- lottak is nekünk egynehány-lovat a' meg- vevésre; és midőn mindenünkből, az ut- tólsó maravedi-ig kiforgattak, megtámod- nak minket 's elszedik, mindenünket! — Hirdesse-ki ezt az Úr, hadd tudja min- den ember, hogy, sem tunyaság, sem gyá- vaság az, a' mi a' Spanyolokat vissza-tar- tóztatja, hanem, a' frantzia országlószék' Ágenszeinek a' servilismusa, kik nekünk- nagyobb akadajt vetnek előnkbe, mint Spa- nyolországban az absolutisták vetnének.

Meg fogjuk próbálni vissza-venni jóságainkat tőlök; de nem sokat reményelek iparkodásainktól... Mindezekről tudósítottam Minát: valjon mit szöll ő ezen bajunkról?"

* A' X-dik Károly Édinburghba-költötetése, az Exkirály' kívánsága ellenére, ki inkább szeretett volna Lutworthban maradni, a' britannus országglószék' akarata; mely, úgy gondoljuk, hogy az által Frantziaországnak kedvességet szerez. Azon esetre, ha Wilhelm Király a' jövő nyáron Édinburghot meglátogatná, azt ígerte X-dik Károly, hogy akkor ő, utazni fogna a' hegyes Shottlándban.

* Az a' Máltai, ki a' Siléne és Avature briggek' veszéjkkor mind-untalan azt állította a' Beduinoknak, hogy a' hajók' népe anglus volna, 's ez által sok Frantzia' életét megszabadította, Toulonban van egy hónap-olta. Tudósítást vett ő már, hogy neki a' frantziaországglószék 500 frankot és egy emlékpénzt rendelt, és ha magát Frantziásítja; a' betsület-legio keresztét fogja megkapni, az ezzel egygyütt járó 250 frank esztendőnkénti fizetéssel egygyütt. Köszönettel fogadta ő el ezt a' nagybetsülettel járó kínálást.

NAGYBRITANNIA

Egy londoni Levél szerint, nem ok nélkül tartanak még is az O'Connel által oly' kevéjen felbizgatott Unio-kérdéstől, hogy egyszer még is tsak véres értekezésekre kelhetne a' dolog, ha, nem éppen a' britannus Birodalom' feltagoltsára is, a' mit az igazi Pátrióták keserű tünődéssel várnak. A' mint beszélnek, a' radicalis reformatorok, sok ezereknént szándékoznak a' Lord-Mayor-napján, egy processióval megkínálni ÖFgeket, midőn ÖFgek a' vendégségbe mennének, ÖFgek' védelmére; sőt némellyek azt is állítják, hogy a' birminghami politica Unio is meg akar jelenni. Ha ebből lenni találna

valami; hihető, hogy az országglószék és a' jó pölgárság is fognak gondoskodni, hogy a' jó egyyet-értés ezen a' napon meg ne háboríttassék.

Még—hol is jár az eszek az embereknek! Hogy, a' Times szerint, a' spanyol Carlisták össze- esküvése, melyről már annyit beszéltek, tsupa költemény volna, és tsak azt akarják vele végbe-vinni, hogy ha talán idegen Hatalmak a' spanyol országglásmódot szemére hányának a' Királynak, legyen neki oka azt állítani, hogy, ha megmerné próbálni mértékletesebb országglásmódot követni, veszedelemben forogna, hogy a' Carlisták megfosztják őtet a' koronától.—Egy más Anglus' Levele szerint pedig, ki az európai Udvarak' Követeinek gyakori gyűléseiről beszéll Londonban, oly' formán beszéll, mintha az ang. Kabinét, hajlana keményebb eszközökhöz nyúlni a' Belgák' dolgában, látván hogy ez a' virágzó tartomány sebess lépésekkel süjjeszti-el magát, nemely ultraliberalis corryphaeusok betsület-vadászások és nyakasságok miatt,—tsak az ang. Ministerium, sőt Anglia maga pórul ne járjon a' nagy böhösség mellett, mint Bertók a' tsikjával.

Az alsó Kamara' első ülésében, nov. 5-dikán, d' Argenson újj Követ' felesketése' alkalmával, ki az esküt feltételeesen akarta letenni, a' Lafitte Beszéde, mint már akkor a' királyi Tanács' Elölülőjéé, méltó figyelemre. Feláll Lafitte Úr a' beszéllőszékbe (méjjsend): "Uraim, úgymond, fellépek ezen székre, hogy nektek buzgó haládatosságomat letegyem jóvöltotok' minden jeléül, mellyel hozzám viseltettek, azon idő alatt, melyben szerentsém völt köztetek előlülni. Igazán mondom, ha, tsak saját kívánságomtól kerdettem volna tanácsot, soká maradtam volna én ezen a' széken, melyre engem a' ti' szózatotok ültetett, mellyen engem naponként a' ti' türelemetek gyámolga-

ott tiszteletes és nehéz foglalatosságokban. Hanem, engednem kellett nekem egy Fges' karatjának, kitől az engedelmességet megvonni, én és kollégáim büntetésre méltónak tartottuk volna. Fontos történetekkel szemben, a' legjobb, legtalentomosabb polgárok nem bíztak saját erejükhöz; és színtügy nem bíztam a' magaméihoz: hanem, a' Királynak és Frantziaország-nak, Ministerre volt szükségem; s megadtam magamat Kollégáimmal együtt a' felsőbb szükségnek. Természetéhez van tövte a' képviselői országlásnak, minden nevet, minden tehetséget, minden popularitást megpróbálni, azokat a' hazai szolgálatjára fordítani, de még fel is állni. Mindenki köteles ezen fontos próbának magát alája-venni. A' környületek, nem az érdem, határozzák-meg annak általadását. Mindeneknek terhesek voltak ezen környületek, s azok is fognak lenni. Minden ember tartozik Frantziaországnak és a' Királynak, hogy vele megmérkőzzen. Ezen újj ösvényen, Uraim, ismét követelem én magamnak a' ti' türelemeket, segedelmeteket; engedjétek-meg, hogy tölletek ezt kérjem s reményljem! — A' rendet megerősíteni, mely nélkül, nincs szabadság; a' törvényeket kiegészíteni, tökéletesíteni, és mindenek felett azoknak tekintetet szerezni; Európával a' jó egyességet fenntartani, s mint elkerülni, a' mi azt megháborítaná, — ez a' kötelessége és óhajtaása azoknak, kikre a' Király az ország' kormányozását bízta. Szerentsés a' kinek megadatott, ha bár egy kis részében is segíhet egy oly szép és nemes munkának. Ha én ezt a' szerentsét megynyerhetném, e' volna az egyedül, mely nekem azon betsület' káráat kipótolhatná, melyről e' mai nap' lemondok, s azon terhes áldozatért, melyet az óltár' szarvára kötök, midőn a' magas hivatalokat elfogadom, mely-

lyekre engem a' Király meghívni méltóztatott. Megújítom előtettek, Uraim, háladatosságom' szavát, és kérlek még egyszer hajlandóságtokért és segedelmetekért" (a' helybe-hagyásnak mindennel-köz jele). Újj Elölülő választását meghatározták a' következő napra, s ezzel az Ülés felbomlott.

A' Tribune des Departements: "Ha az újj Ministerium' lettei a' mi' várakozástunkal megegyeznek; úgy hosszú és termékeny pályához lessz szerentsénk; ha bár annak kezdetén már mindjárt volt mit ellene szegeznie az aristocratianak. Jó lessz annak a' következése; mert az egész nemzet fogja azt kézzel-lábbal segíteni.

A' Courier, nov. 1-ső napján: "A' gyönyörű város, Antwerpen, öldöklés' és pusztítás' látványává lett. Most már gyűlölséggé vált a' Belgák' antipathiája a' Hollandusok eránt, a' megengesztelődésnek minden reménysége eloszlott. Kire kenjük ezen rettentő veszedelem' okát, nehéz kitalálni, de az az egy, bizonyos, hogy a' belga Király' Tanáttsa nagyot hibázott, midőn a' törvénytisztelő és hív Antwerpenieket a' lázzadókkal egy lineába tette, és Antwerpen' ágyúzását megparantsolta. Nints már abban mód, a' Belgákat a' Hollandusok alá vetni. Minden közbenjárás (melyet már most elkerülhetetlennek lehet tartani) tsak azt teheti már most, hogy Hollandot a' Belgák' betsápásoktól megmentsse: mert ezeknek függetlenségük, nem tárgya többé a' kélttségnek.

* Sok regiment egyen kívül, melyeket a' telepekbe rendelték, ellenkező parantsotatot vett; gözhajó is sok van készen katonaság költöztetése-végett, azon esetre, ha O'Connel próbát találna tenni, a' belga dráma' jättzására Irlámban. Antwerpen' ágyúztatása és a' párisi ministerium' változtatása, kedvetlen érzést támoszt itt; melyet még a' fábrika-munkások' mozgása is Manchesterben, a' Kent-

és Sussex - Kerületekbeli gyűjtogatás is nevel. — A' frantziaországloszék, csak egygyei-sen vásárolt kevesebb fegyvert Angliában 1 milliónál; mellyeket nagyobb részént a' Towerbeli nagy fegyvertárból szolgáltatnak kézre.

Egy áng. Journál említi: "Talleyrand Hg. eleven érzést támosztott a' Lordok' Házába-léptével, az egész Pairségben. Őtet szemlélte az egész Ház. Kent Hgné., Victoria Printzasszony, és a' kir. familia' tsak-nem minden tagja, minden külső Követekkel együtt, jelen voltak. A' Királyt, jöveletekor és elmenetelekor, buzgó tettzőkiáltással fogadták, végeslő-végig az útzarában; 's úgy-láttott nagyon örült népé' elfogadásán. Valósággal olyan elfogadás volt az, mellyen, még egy áng. Király is büszkélkedhetett; megbizonyította az, ha még is vólna szükség bizonyásra, a' tiszteletet és hozzá-ragaszkodást, mellyet a' nép' az ő szeretett Királya'hoz érez.

London, nov. 2. este. — Az alsó Ház' Szószólójának vissza érkezése után a' felső Házból, a' hol a' Kösség (alsó Ház' tagjai) a' királyszéki Beszéd' hallgatására voltak, feláll a' híres és megkülömböztetett Brougham, 's jelenti szándékát hogy 2 hét-múlva a' Parlament' reformálásának nagy dolgát, egy bővön kidolgozott planumban a' Háznak elébe fogja terjeszteni. Ez a' jelentés az egész Házban mindennel-köz álmétkodást szerzett. (Brougham Úr, az ország' legnagyobb és legfontosabb Grófság' Képviselője most). — Hasznát-veszem az alkalomnak, úgymond, a' Parlament' reformálására tett vélekedésemről formált tévejgő értelmek' megigazítására. Eddig, azt gondolták, hogy az én' plánomom, függő, korlátok közzé szorított: de, nem úgy van. Nem nyugszom addig, míg a' nemzet' Képviselőiben igen nagy reformatio nem megyen véghez. Hanem, az én' óhajtasom szerint,

nagynak kell ugyan lennie, de nem lázadó foglalatösságnak, és a' britannus kezdeteredeti országlásmód' ditsősségét kell helyre állítani. Még egyszer, ezt veti hozzá, erős hangon óhajtom, hogy a' Ház engem értsen-meg, az én' szándékom, nem reolutio, hanem restauratio, az országlásmód' helyre-állítása a' maga' tisztaságába, nem pedig elsűjjesése.

A' Courier nov. 5-dikáról azt mondja: "Különösön fontos vólt a' felső házbeli vetekedés tegnapi, a' mennyiben az Wellington Hget. világosításra indította a' királyszéki Beszéd' azon tzikkejéről, mellyet némely Stockjobber (agioteur=hitelirások' foljamatját hírtámosztások által változtató, a' beursen nyerekedő) rosszszúl magyarázott-el. A' Hg. azt mondja feleletében a' Grey Lord' beszédére: "A' nemes Gróf bizonyos lehet, hogy a' mi' részünkről semmi szándék, magunkat a' belga ügyekbajokba erővel, vagy fegyverre-átalással avatni." — A' Courier' Olvasói elkészülve voltak ezen kinyilatkoztatásra; de még is örömost hallják azt a' Kormányzék' fejének a' szájából. — Angliában erős ellenkező akarat uralkodik, még-tsak meggondolása ellen is annak, hogy más Státusok' dolgába fegyverrel avatkoznának, 's azt hisszük, hogy a' legpopularisabb Minister sem mehetne reá egy ilyen karakterü háborút kezdeni, valámíg nem világoson van megbizonyítva, hogy azt, a' mi' nemzeti betsületünk vagy nemzeti bátorságunk kívánja.

Midőn a' Király és a' királyi familia nov. 2-kán, a' parlement' kinyitása után a' Lordok' házából a' St. Jamesi palotába vissza ment, a' számos össze tsődült köznép ezt kiáltotta: le, az újj politziával! nem kell hadi törvény! 's ezen visítással és irtóztató káromlással az újj politzia ellen, kísértte a' Királyt a' maga' palotájáig. Azomban, megfogott a' poli-

ia a' St. James-úttza' szegletinél két 'sebvajt. Ezeket, meg akarta a' népsalak szabadítani. A' politzia segedelmet kapott, mindennel-köz verekedés lett a' dologból. A' népsepredék, követ hajigált, míg köbölt, azután sárral, agyaggal a' politzia-oligákra. Egy osztáj a' kék lovas-gárdából megérkezvén, segített a' politziának 'tolvajokat a' gárdaházhoz vinni. De itt sztán újj tsatának kellett lenni 3 v. 4. zer lármások ellen; kiket ugyan, elkerettek, de azután hogy a' lovasság elment, issza jöttek és az őrzőház' ablakait beerték. — Hasonló lépés esett a' bondttzán, a' hol a' népsepredék egynehány átor-bóltot össze-rontott. Egy hintót, melyben Wellington Hget. gondolták lenni, körül-fogtak: de midőn látták, hogy bban tsak asszonyok ültek, elbótsátották. Ere a' nép össze-járt egynehány úttzát Vestminsterben, s ablakokat vert-be. 40-50 lármázót vittek nagy bajjal a' St. Jamesi őrházhoz, 20-at pedig a' St. Annai-oz. Valamint a' politzia között, úgy a' nép között is sokan megsebesedtek. Szép-veveletű, megvilágosodott nép, tiszteletre méltó szabadság, gyönyörű fiúi szeretet a' jó Királyhoz.

FRANTZIAORSZÁG

Ki gondolta volna (így szól egy, a' Ministeriumot szabdaló) aug. elején, hogy nov. elején, sem újj választó-törvény-, sem újj municipalrend-javallatot nem tesznek, mellyeket már a' restauratio alatt, mint igen szükségeseket érzettek? A' mit elhúztakvontak, most siettetni, sőt nyakrafőre kell sürgetni. Az, bizonyos, hogy ha 4 hét alatt nem javallanak választó-törvényt; a' Publicisták egybe kötik oppositiojokat a' Kamarabeli békétlennel. Azt lesik-várják különösen, — hogy fogja magát az újjonnan módosított Kormány-szék viselni a' kivándorlott Spanyolok és Belgák eránt. Az ántwerpeni kastéljvár'

Congreve-lidértzének a' tüze minden szabad-lelkűeket felgerjesztett Frantziaországban. Már most jegyzést érdemel, hogy éppen Maison Marsal volt az, a' ki 1814-ben Ántwepennél Sachsen-Weimar Hggel kedvező fegyverszünetet és egyességet kötött Frantziaországnak.

Alig hirdettetett-ki az újj Ministerium, már, készen volt az újj Ellenkezés is. A' Journ. d. Debats: "Semmit-sem szöllumk a' Kabinét' újj tagjairól, — tacendo clamat, — Frantziaország, nem veri a' falba fejét a' nevek' hallására. De, nagy fontosságú Frantziaországnak azon nevek' egygyesülete, mellyek a' korona' Tanátsosainak a' listájából kitöröltettek. Azt fogja az kérdeni: Mitsoda esméretlen zivatar vert-el a' Frantziaország által felállított királyiszéktől olyan férfiakat mint Perier Casimir, Guizot, Molé, Broglie, Dupin, kik, mint minden zivatarok ellen oda rendelt gátak voltak, kik magokat egy hosszú Ellenkezésben, mint fontos beszédű és bátor vezetők a' Beszélőszékben a' tsendes időkben, — és mint Ministerek a' veszedelem' napjaiban, magokat ki mutatták. Nints ezen nevek közt tsak egy is, melyhez Frantziaország nem bízhatna. A' legnagyobb nemzeti viaskodás közepette jöttek ezek a' Státushatalomra, vagy a' mi több, midőn még a' státushatalom St. Cloudban volt; olyan időben, melyben életveszedelemmel járt olyan hivatalokat felvállalni: s ezen férfijak, nintsenek többé a' tanátsban.

Az újj Ministeriumon örvendezvén a' Messagér, ezt mondja beszéde' berekesztésével: "Világos és erős tehát már most fekvésünk. Távol legyen tőlünk minden előre meghatározott Ellenkezés! Gyűlöljük mi a' vissza-tekintést; megvetjük a' koteriákat (tzimboraságokat). Tsak-egyedül a' haza' köz-haszonérdekléséhez és a' képviséletű országlás' gyökéértelmeibez tartozunk-mi. — A' Temps: "Az újj Minis-

terium a' legkülső balról veszi eredetét. A' Dupont és Lafayette Urak' lemondásokkal-fenyegetésekől származott ez, 's megbizonyítja, hogy csak nekik van hatalmokban azt vezetni, a' mit teremtettek. Öbennék nyuzszik a' kórmányozás' principiuma. Minekelőtte ítéletet mernék tenni emberekről, el kell várunk az ő' tselekedeteiket: tettekből esmérhetni-meg a' hitet.

Páris, nov. 5. — A' beursen az áng. foljamat tett elébb hanyatlást, azután hadi hírek futottak-el, mellyek a' leesést nevelték. A' 5pCentesek 60-on alól, az 5pCentesek 90-en alól estek. A' spanyol kamatok esegetnek. Az áng. és frantzia fondok' sűjjeése ragadják-el magokkal a' többit.

* A' Journal des Debats jelenti: "A' Koronaörökös, jövő vasárnap' Grenoble-be utazik. Ő-királyi Magassága Orleans-on, Moulins-on, Ganat-on, Thiers-en és Lyonon utazik által, és a' nemzeti-gárdán tart visgálatot. Formáson megmondotta ő, hogy az ő' által-menetelekor senki valami költséget ne tegyen és tzeremoniákat ne tsináljda, és hogy ő sehol-se száll egyébüvé, hanem vendégfogadókbá.

Azt állittják, hogy Schneiderhez a' mórgei várvéd' Commandansához, parantsolat ment, hogy Frantziaországba vissza menjen, és a' hadi ministeriumban egy fontos állást foglaljon-el. — Naupliából azt jelentik, hogy a' görögországlószék a' karabusai várat (Candián) a' 5 nagy Hatalmak' kezébe adta, mellyet az Anglusok szerettek volna egyedül elfoglatni.

BELGAORSZAG

A' Courrier des Pays-Bas a' legfeke-tébb petséttel ökesíti-fel Willem hollandus Királyt. Észre-vette ő, úgymond, hogy neki lehetetlen meghódoltatni Belgiumot és hogy Hollandiat el ne veszjtse, az Ámsterdám' vetekedőjének (Ántwerpennek)

eltörlését parantsolta-meg. Fridrik Printz Brüsselt gyűjtotta-meg, hogy Belgiumot ismét meghódoltassa; Chassé, Antwerpen-be vetett kanóztot, hogy Urát a' hollandus Kereskedőkkel össze-békéltesse. A' Fridrik küldtetését könnyű által-látni; a' Chassé Generalénak nints egyéb indító oka az irígységnél és bosszuállásnál. Ántwerpen' leomlása, hihető, egy más, még meg nem határozott kérdést is megfejtt. Oranje Printz világ-hallattára kinyilatkoztatta, hogy Ántwerpen, Limburg és Luxemburg-tartományokat fogja vezérelni 's megszabadítani: de, vagy mint hypocrita, vagy mint gyáva, ellillantott ő Belgiumból, Antwerpen't 's Maestricht-ot a' Hollandusok', Luxemburgot a' Burkusok' prédájára hagyta. Régen tudtuk mi azt, —Oranje Printz nem olyan alakból készült, melyből nagy férfiak teremnek.

A' belga határszélről, nov. 4. — Az Oranje Printz' Szakmánnya, ki van játtva egy-időre Belgiumban. Az a' megalatsonyító mód, a' mint őrolla mostanában a' belga Journálok beszéltek, legalább a' távolvaló vád, mellyet ő-reá a' fanatismus még az Antwerpen' lerontásában is fogni akar, 's attyával lett össze-zördülése, nehezen engednek neki valami reménységet: 's az a' planum is, melynek ő familiája' haszonérdeklését feláldozta, éppen oly' meghatározva és rögtön sűj-jedt-el, mint minden, a' mit ekkorig az országlószék' részéről próbáltak. De ha Belgium még is függetlenné akarja magát tenni a' Nassau Háztól, valjon még akkor sem avatkoznának-é belé fegyvernek erejével: valjon meddig tart még ez a' mindég csak egy emberértvaló háború? Egy szóval, láttjuk a' békeséges kimenetel' nehésségét, ha bár a' nagy Hatalmak békeszeretések' ellenére is.

A' haagai Courántok azt mondják, hogy Antwerpenből egy Küldöttség érkezett,

ely d'Olbrayn Májorból és Bakon Mer-
e Urakból állott, kik a' Királyt ára kér-
k, hogy a' várost kímélje-meg. A' Ki-
ály azt felelte volna nekik, hogy ő láz-
adókkal nem alkudozik, és hogy felelet-
t Chassé Generálnál keressék. — Rotter-
ámból írják, nov. 3-dikán: "Tegnap' dél-
en utazott-el Oranje Printz egy ang. gőz-
ajón Londonba. — Az az elterjedt paran-
olat hogy Chassé Gen. semmi esetben ne
nyöldöztesse többé Antwerpenre, nem
olt igaz, a' Staats-Courant meghatározva
llene mond azon hírnek. Szép dítsekedés.

A' hollandus határszélről nov. 2-dikán
ött tudósítások szerint, Cort-Heiligers-
en. a' mindennel-köz nép-felfegyver-
eztetés' fő-kormányozásával foglalatos-
odik, az egész országban. — A' brüsseli
ournalok nov. 3-dikán ezt írják: "Nov.
és 2-dika között éjjel; nagy ágyúzást
allottak Tirlemontban, Maestricht erán-
ában. Daine Gen. tegnapelőtt ment in-
en-el az utolsó szakasszal, azon tartó-
nyba. Kétséggel nem sokára fontos
udósításokat fogunk venni azon tartó-
nyból. — Pontecoulant Obester Brü-
ében, parantsolatot vett, hogy Maestrich-
a induljon. — A' Király egészen helybe-
agyta a' Chassé Gen rendszabásait. — Bré-
lát, a' hol van-Geen Gen. van, ostrom-
llapotba tették nov. 2-dikán. — Van de
Weyer Úr, kellőközépi Biztosság' tagját
Londonba küldötték izenettel Wellington
ghez. — Merode Fridrik Gróf megholt
Mechlenben, a' sebjében.

Haag, nov. 4. — A' nagy Hatalmak'
Követeinek a' Congresse, nem Haagban,
nem Londonban áll és nov. 1-sőjén kez-
ldött. Hogy Anglia az Oranje Dynas-
iat fenn-tartani segíti, mely Angliát is
iszabadította egyszer, igazság, természet-
ez és Kötéshez illő; de hogy ugyanak-
or D. Mig. megesmértetése is megesne,
igyláttzik, tsak egy keserves ironia. E-

zen simultaneum által, nem igen nagyra
betsültetnének Filep Király és a' belga Ki-
rály. — Itt már az a' hír terjedt-el, hogy
a' Burkusok bementek volna Maestrichtba
Hertoogenbos (Herzogenbusch) és Bréda
is ostrom-állapotban van már.

De Potter Úr, ezen vezeték alatt: Hit-
vallás, küldött egy Tzikkejt a' brüsseli
Journalokba. Kinyilatkozattja abban,
hogy a' Képviseletet a' nemzeti Congress-
ben, ha talán választani akarnák, nem
vállalja-fel; hanem tsak mostani állásán
marad, mint kellőközépi Biztosság' tagja.
Mint hogy már így nem mondhatja-ki vé-
lekedését a' gyűlésben, ámbár talán a' kon-
stitúció-javallaton kívül, mellyet az az-
zal megbízott Biztosság' kihirdetett, a'
kellőközépi Biztosság' is adna elő egy
gondolatot; tehát úgy gondolta, hogy a'
köz-Journalokban ki kell neki jelentenie
egész politikai hitvallását. Megveti ő min-
den kívánságaival és erejéből, valamint
Oranje Printzet — kit Antwerpen' égésé-
nek minden reményesétől egészen meg-
kell fosztania — úgy az egész Nassau Há-
zat, és minden idegen Herteget, kit a'
Státusnak Fejévé akarnának nevezni. "Tö-
kéletesen meggyőződtem, úgymond, a'
felől, hogy a' Belgák Belgák maradhatnak,
és ahhoz nekik senkire-sints szükségjek.
És ha azok lehetnek; azoknak is kell len-
niek. A' respublika valamiféle név alatt,
pl. Belga Unio, én előttem az az ország-
lasmód, mely a' Belgákhoz leginkább il-
lik. Egyszerű, munkás és kiméllő lévén,
örömist ellesznek ők az udvari pompa nél-
kül, és az ő' véghetetlenfelé oszlott va-
gyonok, régen nemzetivé tették ő-nállok
a' democratiai principiumot . . . A' Stá-
tus' Fejét, ha tsakugyan azt akarnak, ha-
lálíg kell nekik választani, azon esetben, ha
lehetetlen a' még uralkodó elő-ítéletet meg-
győzni, és az Előülőt tsak 3 v. 5 eszten-
dőre választani. Azoknak, a' kiket ez az or-

száglásmód elijeszt, és a' kik már Belgiumban a' szent Szövetség' seregét megjeleni láttják, ezt félelem: "Eleget, sőt sokat is tettetek már, hogy azoknak egész mérgetek, egész bosszú-állásokot magatokra vonjátok. Hogy a' hollandus Királyt, kit ők tirátok nyomtak, elkergettétek, Belgiumot és Hollandot, mellyet ők egybekaptok, elválasztottatok, azok a' bűnök, mellyeket ők nektek soha meg nem bocsátanak, és ha titeket nem büntetnek, egyedül onnan van, mivel' az ő politikájok és Státusok' fekvése azt nekik meg nem engedik. Ha ti már szabadtság, gazdagság, nemzeti lélek által erős Köztársaságot állítatok-fel; ez, nem egyéb egygyel több bűnnél, mely titeket a' Királyok' szemei előtt nem teszen vétke-sebbséggé, és a' nemzetek' vezetőjévé állít-elő. Vagy Köztársaságot állítatok-fel, vagy ha félvén a' Királyoktól, magatoknak egy árnyék-képet, egy megsérthetetlen s örökös Főt adtok; ahhoz is értetek, hogy ugyanazon félelemtől ösztönözöttvén, hogy a' hollandus uraságot és vérrel fertéztetett dynastiát, mellyet ti a' legtávolabbi mardékig levetettnek nyilatkozathattok-ki, — kell kinyilatkoztatnotok . . . Belgák, a' mi szomszédink, szemlélnek minket; Frantziaország, Anglia köszöntik a' Köztársaságot, mely az ő szárnyaik alatt fog emelkedni. Ne nevetessük-ki magunkat Európa és az utóvilág előtt, midőn ama' nemes várakozásra, amaz újjmódi Chartának, ama' tsalfa Constitutioknak egy hideg, szintelen mássával felelünk, mellyek által ekkorig tsak azt vihették-végbe, hogy a' nemzetek' nagy-lelkű felkeléseiket ideig-óráig letsilapították, hogy nem sokára azután az új revolutió szükségessé legyen. Belgák, ezeketeken járjatok! az állás, a' mellyet elfoglaltok, míg a' ti' Biztosaitok az alku felett, mely titeket igazgatni fog, értekeznek, fogja annak természetét meg-

határozni. Mutassátok-meg tsendességteket és erőteket. — Vajha a' szalabeli inselkedők, sem a' ti' hideg-vérűségtekre ne útalhatnának, azt megbizonyítva, hogy titeket könnyű volna vissza szédíteni; sem a' ti' erőszakoskodástokra, azt megmutatni, hogy szükséges volna titeket békjóra rakni. Ha, az igasságon kívül semmit-sem akartok; úgy bizonyosok lehettek, hogy azt megnyeritek, mert a' nép' igasságos akarattja mindenkor a' legfelső törvény; a' Királyok alatt, revolutziók bajtják azt végre; a' republikák alatt bezárja az, a' revolutziók' feneketlen méjjségét. Egység, állhatatosság, nemzetiség, légyen a' mi választott mondásunk; szabadtság, kiméllés, egyformaság, tzelunk; igasság, erő, köz-rend annak elérő eszköze.

de Potter.

AUSTRIA

Ő ts. k. Fge. Méltóztatott Várkonyi Gróf Amadé Viktor Urat ts. k. Aranykultsossá kegyelmesen kinevezni. — Ő ts. k. Felsege méltóztatott Tsömöri és Zay Ugrózi Báró Zay Imre, ts. k. Aranaykultsós Urat kegyelmesen Grófi méltóságra emelni.

A' ts. k. Hadi Seregnél az itt következő változások történtek:

Báró Mohr Fridrik Lovasság Generalja és Erdélyországi Kommandírozó General, az Udvari Hadi Tanáts Vice Praesident-sévé kineveztetett. — Báró Stutterheim Feldm. Lieutenant, Ud. Hadi Tanátsnok, valóságos Kommandírozó General lett Galitziában, a' hol eddig ideigvaló volt. — Gróf Hardegg Ignáts Feldm. Lieut. Felső Austriai Kommandáns, Kommandírozó General lett Erdélyországban. — Báró Mecsery János Feldm. Lieut. és Osztályos Gener. Hadi Kommandáns lett Felső Austriaiban. — Báró Stanissavlevits Feldmars. Lieut. és Osztályos General Vár Kommandáns lett Königrätzben. — Gróf Rothkirch és Panthen Lénárt Gen. Májor a' Fő Szállás-Stab igazgatójává kineveztetett.